

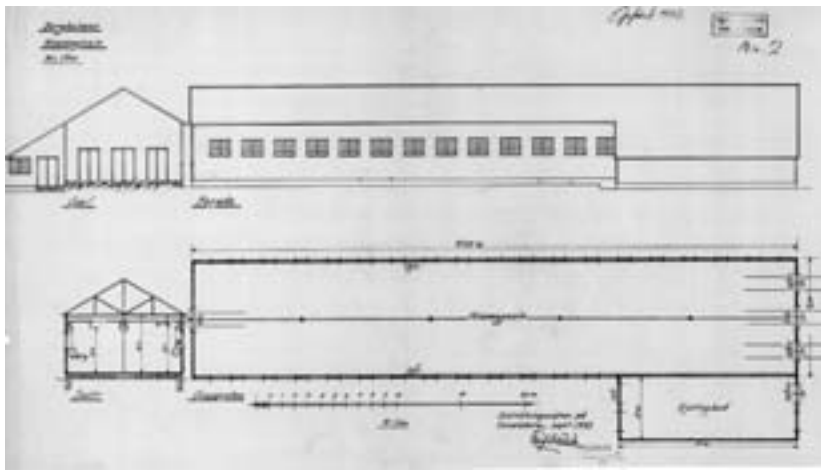
**021501 Kaholmene
Bergholmen
inventarkatalog**

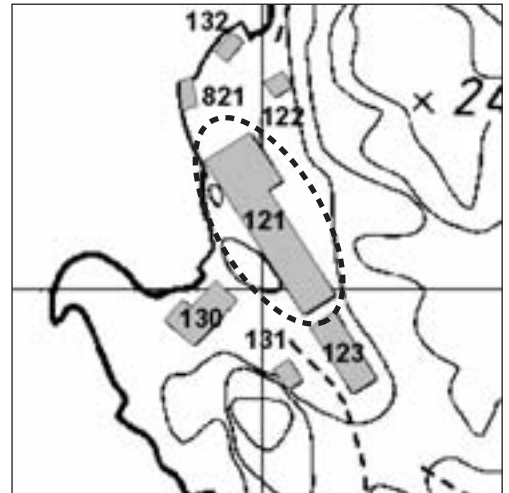
Önsklo.

Änderoff. bolig.

300 m

Plan- og fasadetegning fra 1932.

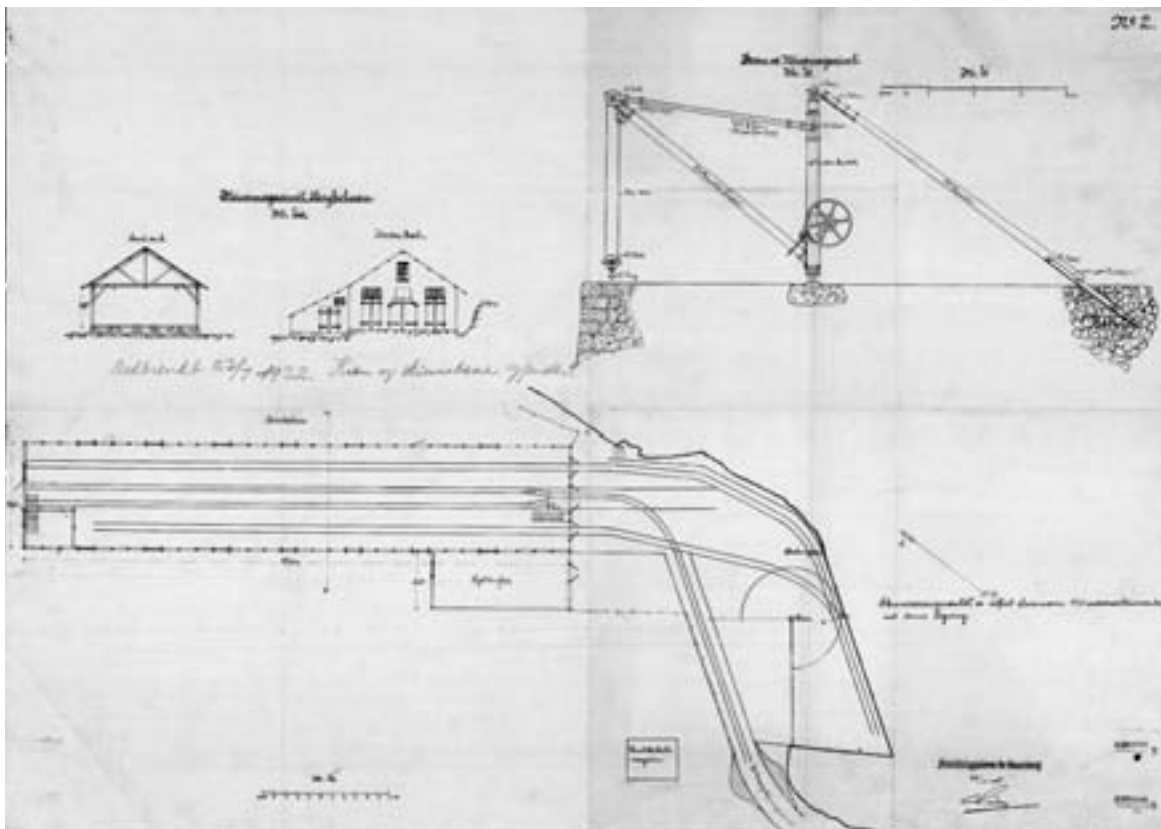
M 1:2000

Minemagasinet's sjøfront

Vestre langvegg mot sjøen

Minemagasinet som brente i 1932 hadde en form som i det vesentlige overensstemmer med dagens bygning. Riksarkivet, OSCE, Ing.det. pk. 115

Inv.nr. og navn	0121 Minemagasin
Tradisjonelt navn	Minemagasinet
Oppført/arkitekt	1933 / Distriktsingeniøren for Oscarsborg v/Leif Sunde
Nåværende funksjon	Lager for Kystartillerimuseet
Opprinnelig funksjon	Minemagasin

Historikk	
1932	Ved brann på Bergholmen ble det eldre minemagasinet, oppført 1877 i bordkledd stenderverk, ødelagt. ¹
1933	Nåværende magasin oppført.
1953	Gulv i magasinet pålagt et lag armert betong, tykkelse 7 cm.
1989	Minefeltet nedlagt og virksomheten på Bergholmen innstilt.

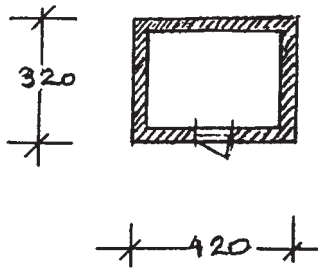
Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende stålkonstruksjon. Bygningen består av to rektangulære volumer med felles front.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Betong grunnmurer og fundamenter. Gulv av 7 cm armert betong på kult. Skinnegang nedlagt i gulvet.
Vegger	Stålkonstruksjoner utvendig kledd med bølgeblekk.
Vinduer	Opprinnelige jernvinduer
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Fire tofløyede ståldører i front, én tilsvarende på baksiden
Tak	Saltak tekket med bølgeblekk. Det mindre volumet, som ligger side om side med det større, har pulttak i forlengelsen av hovedvolumets østre takflate.
Pipe	–
Fast inventar	To stk. 1 ¹ / ₂ " traverskraner i det store volumet.

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Eksteriør
Kommentar	Magasinet har stått sentralt i virksomheten på Bergholmen. Tidstypisk, funksjonell bygning.

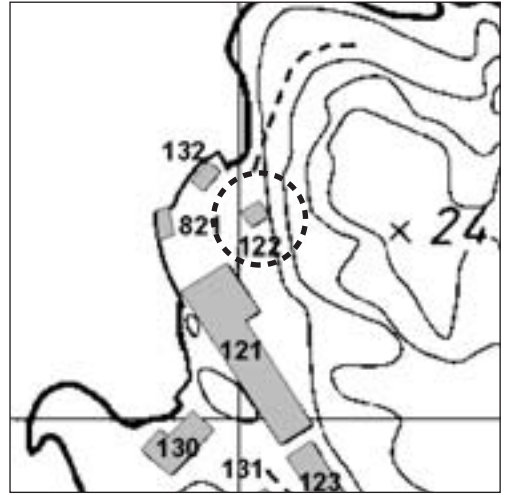

Interiøret.

¹ Det synes å ha vært et magasin imellom disse to, oppført 1920. (Riksarkivet, OSCF, Ing.det., pk. 115, legget «Bergholmen 1932/33»)

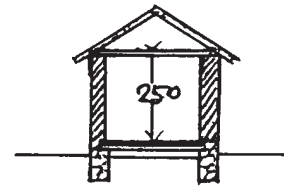
Plan.

M 1:2000

Magasinet idag.

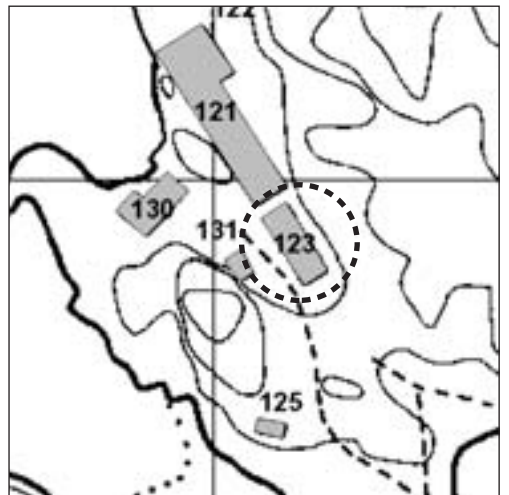
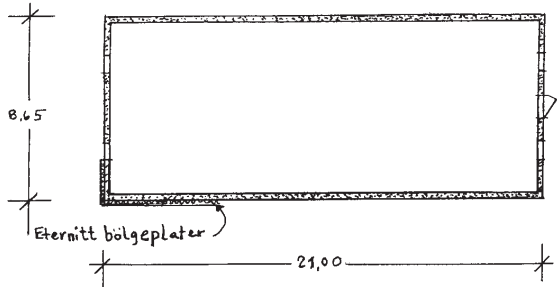
Snitt.

Inv.nr. og navn	0122 Tennammunisjonsmagasin (Bergholmen)
Tradisjonelt navn	Knaldkviksølvmagasinet
Oppført/arkitekt	1899
Nåværende funksjon	Lager
Opprinnelig funksjon	Magasin

Historikk	
1899	Bygget for oppbevaring av knallkviksølvpatroner og fyrverkerisaker.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende murkonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Grunnmur av bruddsten.
Vegger	Vegger av teglsten; utvendig pusset og innvendig kledd med 1/2" faspanel. Forhøyede gavler.
Vinduer	–
Etasjeskiller	Bordgulv
Ytterdører	Enkeltfløyet ståldør
Tak	Saltak tekket med bord/papp og bølgeblikk (opprinnelig sementskifer). Beslåtte gavler.
Pipe	--

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Eksteriør
Kommentar	En liten, enkel bruksbygning med tidstypisk utforming, tilsvarende bl.a. marinens magasiner i Wallemsviken fra samme periode. Bruken av sementskifer i opprinnelig takteking antagelig svært tidlig. Det må antas at dette ble valgt som materiale fordi taket, ikke veggene skulle gi etter ved en evt. eksplosjon.

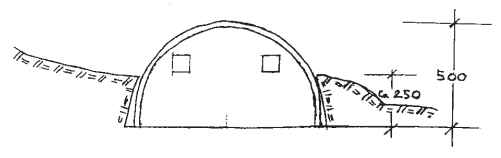

M 1:2000

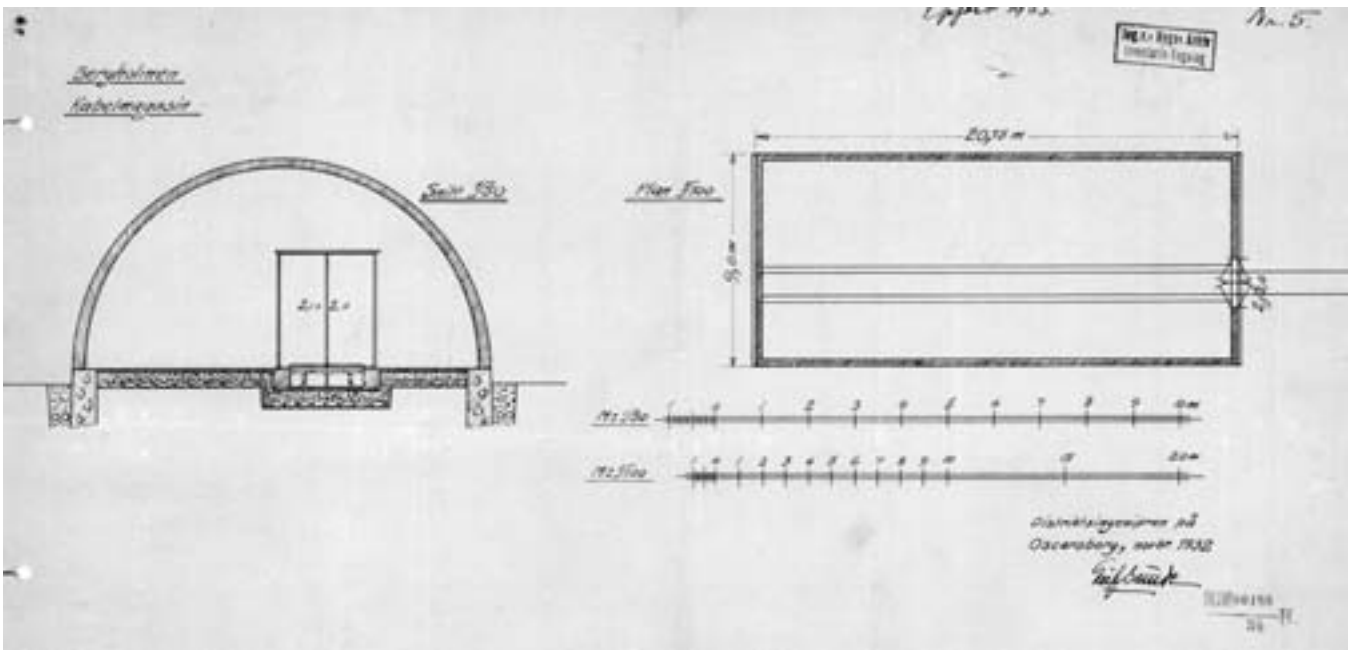
Plan.

Endevegg mot 0121

Snitt.

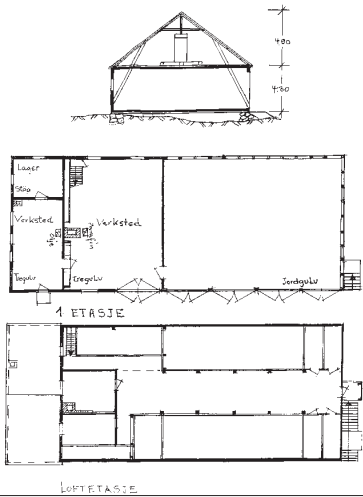
Plan- og snittegning fra 1932.

Inv.nr. og navn	0123 Kabelmagasin
Tradisjonelt navn	Kabelmagasinet
Oppført/arkitekt	1933 / Distriktsingeniøren for Oscarsborg v/Leif Sunde
Nåværende funksjon	Lager for Kystartillerimuseet
Opprinnelig funksjon	Oppbevaring av kabler

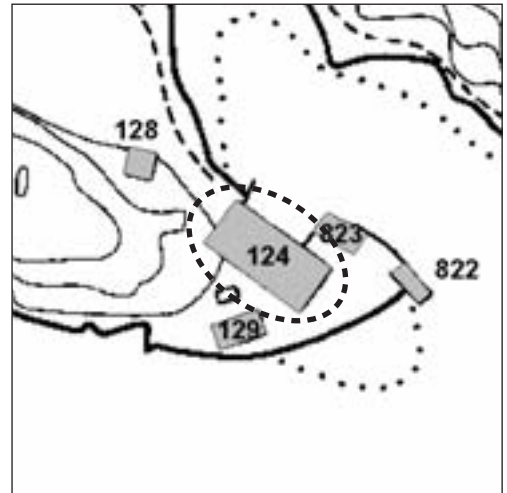
Historikk	
1932	Ved brann på Bergholmen ble det eldre kabelmagasinet av bordkledd stenderverk ødelagt.
1933	Nåværende magasin oppført.
1953	Gulv i magasinet pålagt et lag armert betong, tykkelse 7 cm
1989	Minefeltet nedlagt og virksomheten på Bergholmen innstilt.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Støpt skallkonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Betong grunnmur og fundamenter. Betonggulv på pukkestensfundament. I gulvet har det vært en forsenket trallebane, ført ca. 4 m inn i det tilstøtende minemagasin (0121) slik at minemagasinet løpekraner lett skulle kunne laste på trallen.
Vegger	Halvsylindriske hvelv i armert betong (blanding 1:3:3), utvendig kledd med to lag takpapp og delvis eternitbølgeplater. Hvelvets tykkelse er 15 cm på topp og stigende nedover. Gavlveggene er 15 cm tykke. Innvendig er tak og vegger kledd med 5 cm ekspanderende korkplater som så er påsatt netting og pusset.
Vinduer	Et mindre jernvindu øverst i hver gavlvegg.
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Dobbeltfløyet jerndør i vestre gavlvegg.
Tak	Del av vegg.
Pipe	–

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Eksteriør
Kommentar	En naturlig del av bygningsmiljøet knyttet til driften av mineanlegget. Har ihvertfall i det ytre adskillig til felles med de ca. 40 år eldre moniermagasinene på Håøya.

Plan og snitt

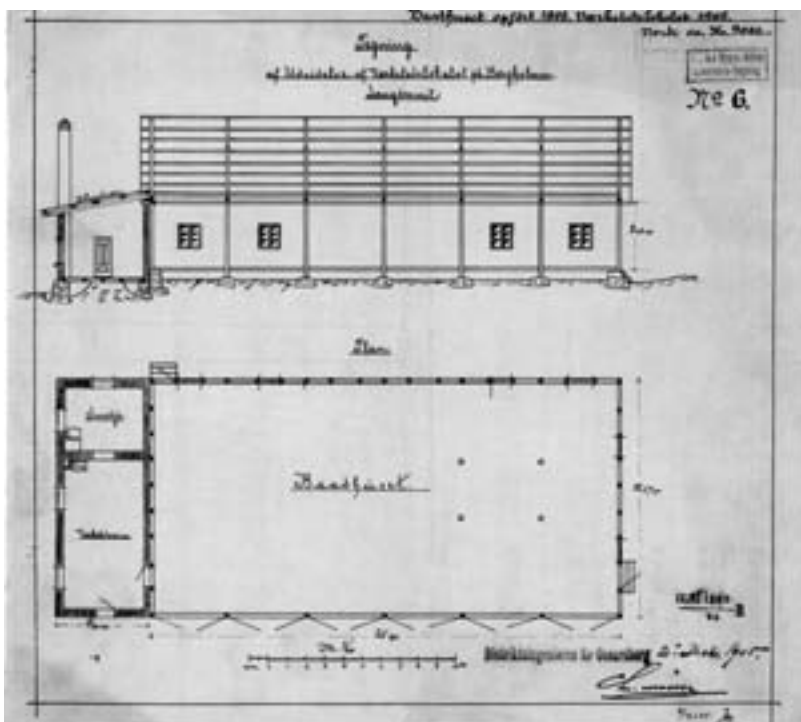
M 1:2000

Nærmest verkstedet, så følger båthusdelen

Verksteddelen

«Tegning af Udvidelse af Værkstedet på Bergholmen», 1905. Riksarkivet, OSCF, Ing.det. pk. 162

Inv.nr. og navn	0124 Båthus med verksted
Tradisjonelt navn	Båthuset
Oppført/arkitekt	1895 (båthuset); verksted (ferdig) 1905
Nåværende funksjon	Disponeres av Drøbak båtforening
Opprinnelig funksjon	Båthuset: Oppbevaring av båter og dampbarkasser. Verkstedet: Smie i et rom, verksted i det andre.

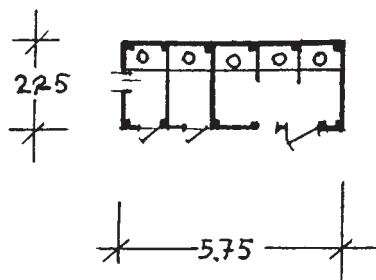
Historikk	
1895	Båthuset med bedding oppført.
Ca. 1900	Verkstedet tilbygget.
1905	Verkstedet utvidet med smie i bakkant (til nåværende skikkelse).
1911/12	Nytt vindu i verkstedrommet.
1912	Opphalingsbeddingen i et løp erstattet med jernskinner. Et større arbeidsrom avpanelt og forsynt med en 9"X9" murpipe og ovn. Ovn også satt opp i loftsrommet, som ble benyttet til kontor for minedetasjementets kommandersersjant, en periode også som rom for brevduer.
1975	Båthuset ikke lenger i praktisk bruk.
1989	Minefeltet nedlagt og virksomheten på Bergholmen innstilt.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Båthuset: bærende stenderverkskonstruksjon. Verkstedet: bærende murkonstruksjon.
Antall etasjer	Båthuset: 1½. Verkstedet: 1
Fundament/kjeller	Båthuset: grunnmur av bruddsten på fjell, jordgulv i båthallen, tregulv i båtbyggeridelen. Verksted: grunnmur av betong, tregulv.
Vegger	Båthuset: stenderverk, utvendig kledd med faspanel. Båthallen uten innv. kledning; båtbyggeriet faspanelt. Verkstedet: tegl innvendig kledd med faspanel
Vinduer	Båthuset: Et vindu i søndre gavl, et mindre vindu i nordre gavl, et stort seksramsvindu på vestre langvegg samt mindre vinduer på østre langvegg. Verkstedet: et stort og tre mindre vinduer på søndre langvegg, alle med buet overdekning.
Etaseskiller	Båthuset: Trebjelkelag med bordgulv over midten av lokalet i en bredde av fire meter.
Ytterdører	Båthuset: seks store, dobbeltfløyede dører for båter samt to mindre enkeltfløyede gangdører. På nordre gavlvegg en mindre dobbeltfløyet dør. Verkstedet: En enkeltfløyet dør med buet overdekning.
Tak	Båthuset: saltak med sperrer og åser, tekket med aluminiumsplater (tidligere teglsten). Verkstedet: pulttak tekket med bølgeblikk.
Pipe	Ingen
Eksteriørdetaljer	På langsiden mot sjøen er det slepested og bedding (kfr. inv.nr. 0823)

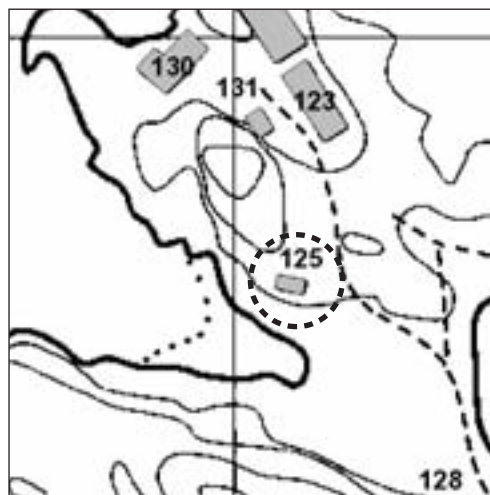
Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Eksteriør
Kommentar	Både båthuset og verkstedet har en meget høy grad av opprinnlighet (dog er det skiftet taktekking på båthuset), og utfyller bildet av den mangesidige virksomhet på Bergholmen gjennom årene.

Interiør i båthusdelen

Plan og snitt

M 1:2000

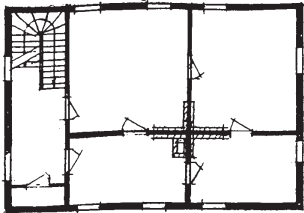
Latrinen idag.

Inv.nr. og navn	0125 Latrine
Tradisjonelt navn	Latrine
Oppført/arkitekt	1901
Nåværende funksjon	Latrine
Opprinnelig funksjon	Latrine

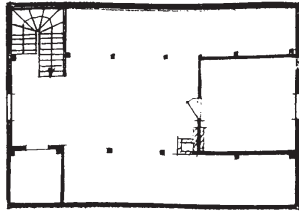
Historikk	
1901	Oppført.
1990-tallet	Omfattende renovert; bare stenderverket tilbake.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende stenderverkskonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Gulv av trebjelker med enkelt bordgulv, lagt på steinfundament.
Vegger	Stenderverk; utvendig panelt.
Vinduer	Små vinduer i gavlvegger samt bakre langvegg.
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Tre labankdører.
Tak	Pulttak tekket med papp.
Pipe	–

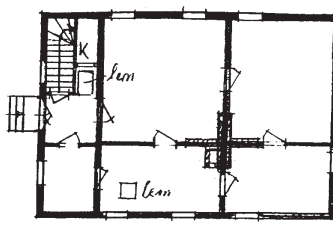
Vern	
Verneklasse	0
Kommentar	Bygningen fremstår idag som en tilnærmet kopi av den opprinnelige. Latrinebygningene på Søndre og Nordre Kaholmen (hhv. 0006 og 0050) er langt mer opprinnelig.

2 etasje

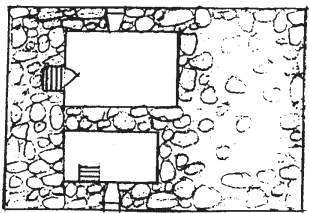
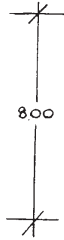

loft

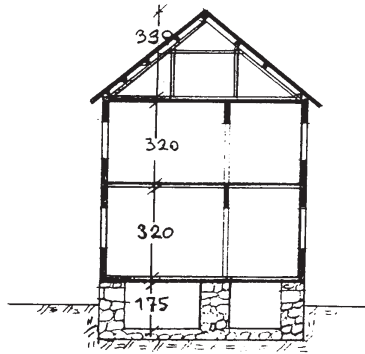

1 etasje

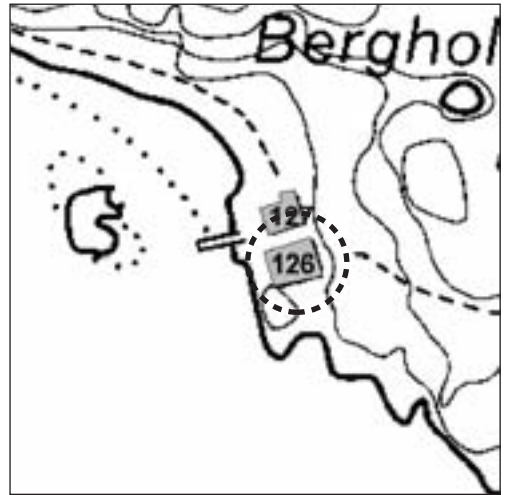
11.50

kjeller

Plan og snitt.

M 1:2000

Østre gavlevæg.

«Kart over Tomt med Omgivelser af afdøde Mads Bergholmens Hus på Bergholmen (Drøbaksund) med Forslag til sammes Udvidelse og Ombygning samt ny Udhusbygning.» September 1891. Riksarkivet, OSCE, Ing.det., pk. 76

Inv.nr. og navn	0126 Befalsbolig
Tradisjonelt navn	Underoffisersboligen
Oppført/arkitekt	1894
Nåværende funksjon	Ikke i bruk
Opprinnelig funksjon	Bolig for to torpedounderoffiserer

Historikk	
1894	Huset synes å være blitt oppført som en utvidelse av Mads Bergholmens hus, som var i én etasje og målte 7,05×7,75 m. ¹ Det ble bygget som en horisontaldelt tomannsbolig for torpedounderoffiserer.
1913	Linoleum pålagt kjøkkengulvene i begge etasjer.
1973	Kun den ene boligen i bruk.
1989	Siste beboer flyttet ut.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Stenderverkskonstruksjon.
Antall etasjer	2½
Fundament/kjeller	Grunnmur og kjeller av bruddsten. To adskilte kjellerrom; kjellergulv støpt på kult. Kjellerlem i kjøkken- og ganggulv
Vegger	Bindingsverk, ut- og innvendig kledd med faspanel. Flere rom er senere tapetsert.
Vinduer	Tilsammen 22 vinduer, opprinnelige med «falsk» tverrpost i form av en tykkere sprosse mellom øvre og midterste rute.
Etasjeskiller	Bordgulv på trebjelkelag. Innvendige tretrapper.
Ytterdører	Tofløyet inngangsdør på østre gavlvegg. Lite overbygg over døren
Tak	Himling over annen etasje og loft av tre med panel og isolasjon. Saltak tekket med teglsten.
Pipe	Murt pipe, brannvegger.

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Eksteriør
Kommentar	Bygningen har to leiligheter fordelt på de to etasjene, hver med tre rom og kjøkken. På loftet et beboelsesrom i den ene halvdel. Utgjør sammen med 0127 Bryggerhus antagelig det mest konsistente våningshus/uthusanlegg innenfor Oscarsborg. Tidligere funksjon knytter dessuten boligen sterkere til etablissementets drift enn de rene oppsynsmannsboligene man finner på Håøya (Tronstad) og Nesset.

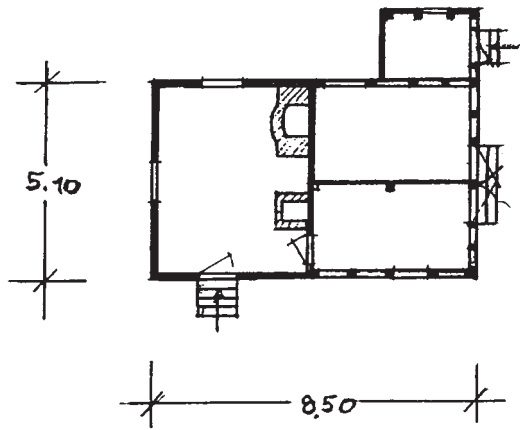
¹ Riksarkivet: OSCF, Ing.det., pk. 76

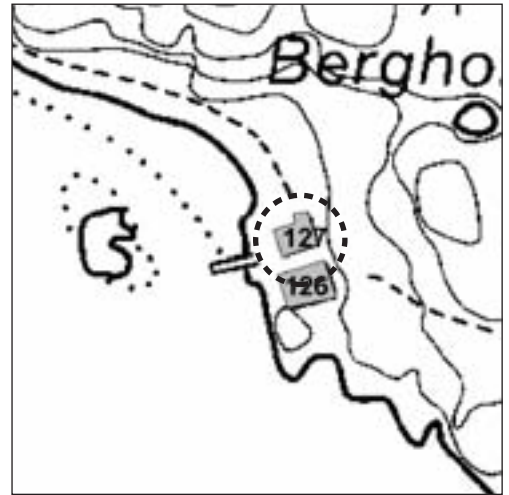
Etasjeovn i bygningens tredje etasje.

Bygningen sett fra sjøen (t.v. 0127 Bryggerhuset)

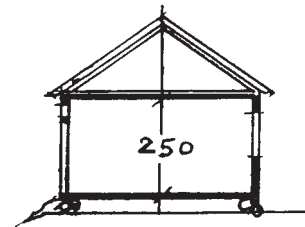
Plan

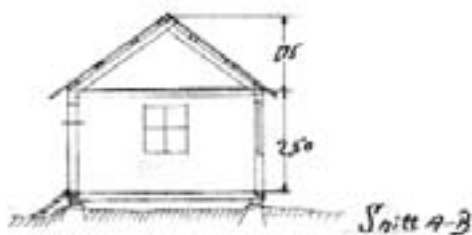
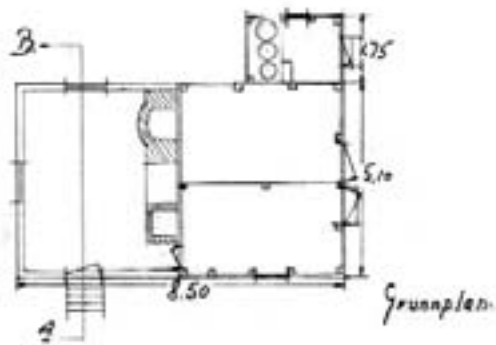
M 1:2000

Søndre langvegg

Snitt

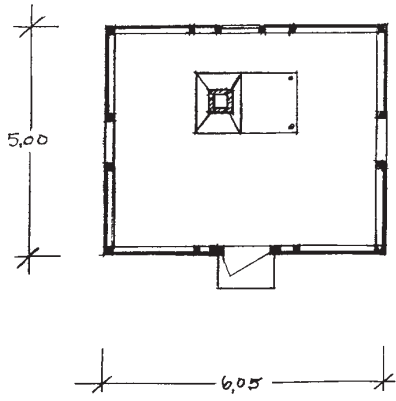
Plan og snitt fra 1947. KAMs arkiv

Inv.nr. og navn	0127 Bryggerhus
Tradisjonelt navn	Bryggerhuset
Oppført/arkitekt	1895
Nåværende funksjon	Disponeres av Drøbak båtforening
Opprinnelig funksjon	Bryggerhus for befalsboligen

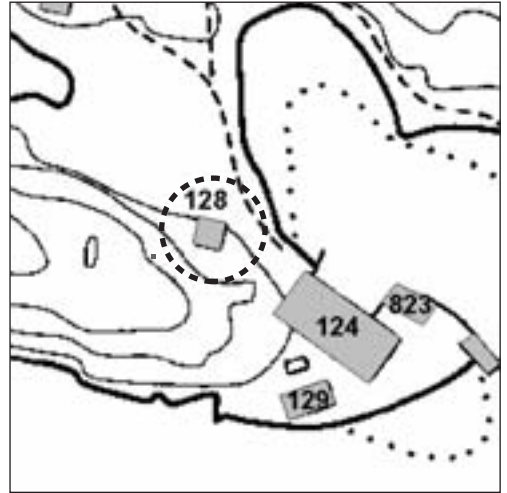
Historikk	
1895	Oppført som uthus for befalsboligen (0126).
1989	Siste beboer flyttet ut av befalsboligen, og bryggerhuset gikk dermed helt ut av bruk.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Stenderverkskonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Gråstensgrunnmur. Bordgulv
Vegger	Bindingsverk, ut- og innvendig kledd med faspanel, unntatt i boder og privet.
Vinduer	Vindusåpninger uten rammer
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Enkle labankdører
Tak	Panelt himling over bryggerhus/bakeri-delen. Saltak tekket med tegl; over latrinen er det pulttak.
Pipe	Murt pipe, bakerovn og brannmurer

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Eksteriør og interiør med bakerovn og bryggerpanne.
Kommentar	Velbevart bryggerhus fra tiden omkring århundreskiftet som inngår i en naturlig sammenheng med hovedbygningen. Bygningen består av bryggerhus og latrine; sistnevnte i et lite tilbygg på nordre langvegg. Bygningen inneholder fortsatt den opprinnelige bakerovn, mens bryggerpannen befinner seg på Karljohansvern i Horten.

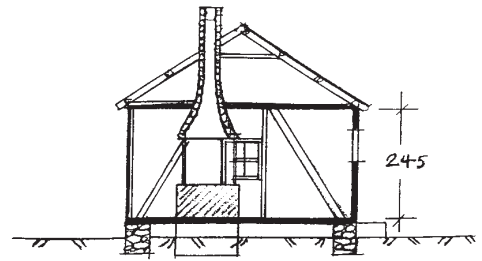
Plan

M 1:2000

Gavlvegg

Snitt

Langvegg med inngang

Essen

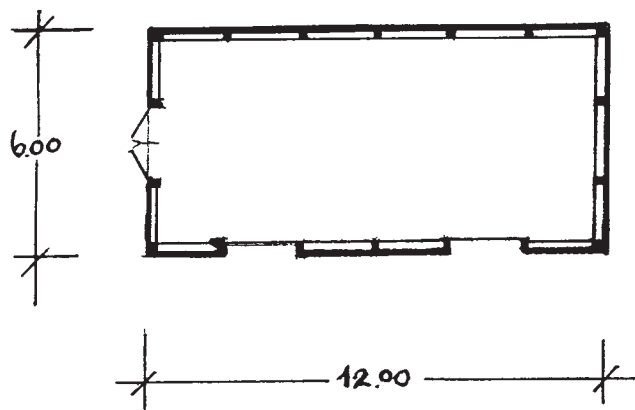
Inv.nr. og navn	0128 Smie
Tradisjonelt navn	Smie
Oppført/arkitekt	1911
Nåværende funksjon	Ikke i bruk
Opprinnelig funksjon	Smie

Historikk	
1895	Første smie oppført
1911	Nåværende smie oppført. En stor del av materialene oppgis å være gjenbrukt «fra den gamle smie», oppført 1895. ¹
1922	Ny essepipe.

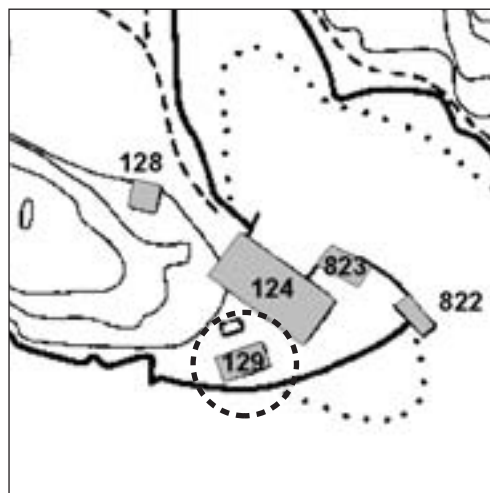
Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende stenderverkskonstruksjon.
Antall etasjer	1½
Fundament/kjeller	Laftestener. Bordgulv.
Vegger	Utvendig panelt stenderverk.
Vinduer	To nyere ettramsvinduer, ett eldre toramsvindu.
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Labankdør med samme type panel som veggen.
Tak	Himling med loft. Saltak tekket med krum rød tegl.
Pipe	Murt esse i midten av rommet med hette av jernplater og avtrekksrør av et røkrør fra en dampslupp.

Vern	
Verneklasse	1
Vernets omfang	Eksteriør og interiør
Kommentar	Svært opprinnelig smie fra tiden omkring århundreskiftet, med esse og en elektrisk smiebelg.

¹ Riksarkivet: OSCF, Ing.det., pk. 143: Mappen «Supplement 1910-28»

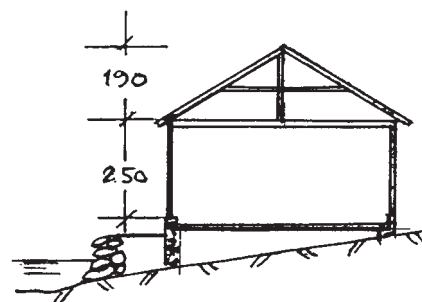
Plan

M 1:2000

Bygningen idag

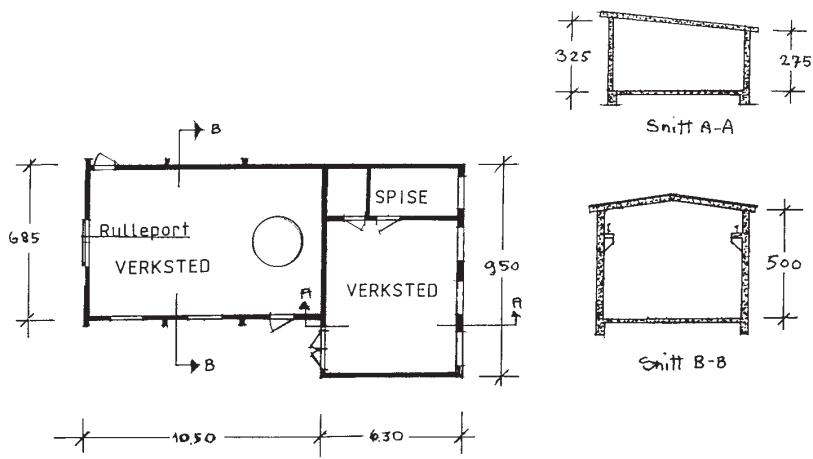
Snitt

Inv.nr. og navn	0129 Lagerskur
Tradisjonelt navn	Lagerskuret
Oppført/arkitekt	1919. Flyttet til nåværende plassering 1953
Nåværende funksjon	Lager
Opprinnelig funksjon	ukjent

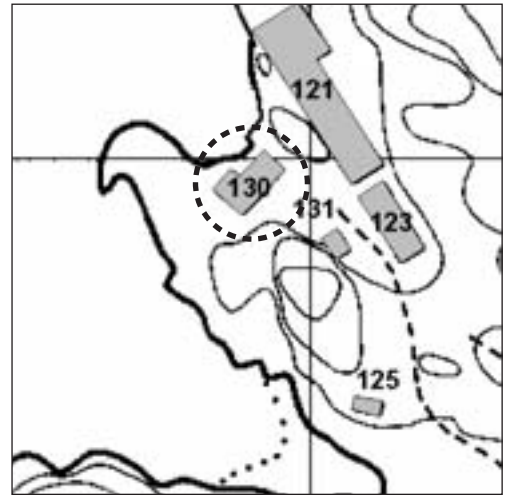
Historikk	
1919	Oppført (ukjent hvor)
1953	Flyttet til nåværende plassering

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende stenderverkskonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Støpt grunnmur med «laftestener» i hjørnene. Støpt gulv på kult.
Vegger	Bindingsverk, utvendig panelt.
Vinduer	–
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Dobbeltfløyet labankdør
Tak	Saltak tekket med bølgeblekk.
Pipe	–

Vern	
Verneklasse	0
Kommentar	Svært enkel lagerbygning med liten antikvarisk interesse.

Plan og snitt

M 1:2000

Fasade mot øst

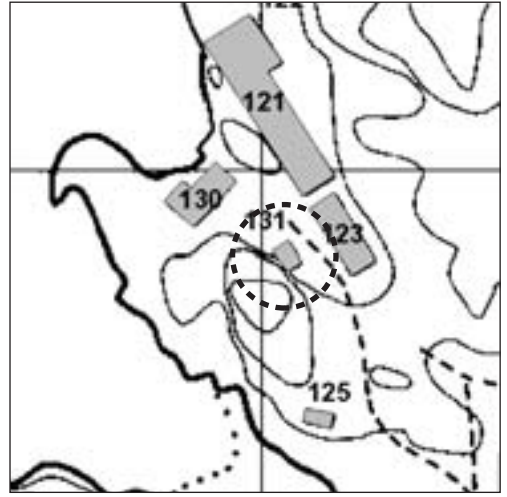
Fasade mot vest

Inv.nr. og navn	0130 Mineverksted
Tradisjonelt navn	Mineverkstedet
Oppført/arkitekt	1954
Nåværende funksjon	Benyttes av båtforeningen
Opprinnelig funksjon	Mineverksted

Historikk	
1954	Oppført.
1989	Minefeltet nedlagt og virksomheten på Bergholmen innstilt.

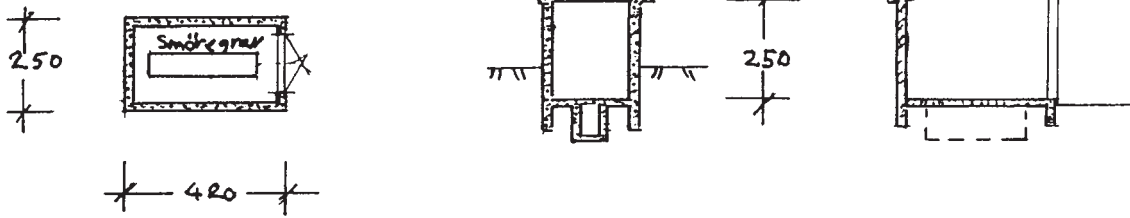
Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende betongkonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Grunnmur og fundamenter er betong på fjell. Gulv av 10 cm betongdekke med armering. I spiserom er det lagt bordgulv på tilfarere oppå.
Vegger	Støpte vegger. Alle vegger i monteringshall er innvendig kledd med 10 cm siporeplater, likeledes verkstedets yttervegger.
Vinduer	Opprinnelige jernvinduer
Etasjeskiller	-
Ytterdører	Monteringshallen har tofløyet jerndør samt to enkeltfløyede dører. I verkstedet er det en tofløyet jerndør. Dørene synes å være opprinnelige.
Tak	Tak over monteringshall er svakt skrånet saltak av armert betong. Tak over verkstedet er pulttak, også dette av betong. Begge takene har bølgeblikktekking.
Pipe	-

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Eksteriør
Kommentar	Bygningen har hatt sterk tilknytning til den daglige driften av mineanlegget på Bergholmen.

M 1:2000

Portveggen

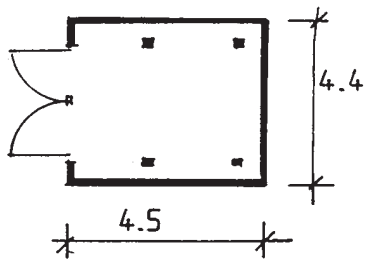
Plan og snitt

Inv.nr. og navn	0131 Skur for gaffeltruck
Tradisjonelt navn	Skur for gaffeltruck
Oppført/arkitekt	1954
Nåværende funksjon	Lager
Opprinnelig funksjon	Skur for gaffeltruck

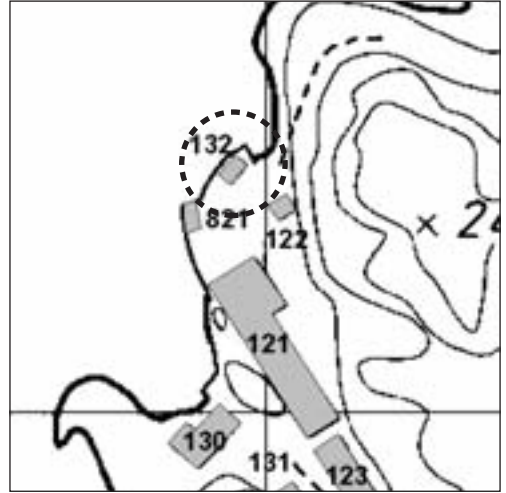
Historikk	
1954	Oppført.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende betongkonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Betong fundamenter og grunnmur. Støpt gulv på kult. Smøregrav, 1 m dyp, av betong.
Vegger	Støpte vegger.
Vinduer	–
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Tofløyet jerndør
Tak	Pulttak av armert betong, tekket med takpapp
Pipe	–

Vern	
Verneklasse	0
Kommentar	En enkel bruksbygning med liten antikvarisk interesse.

Plan.

M 1:2000

Søndre gavlvegg.

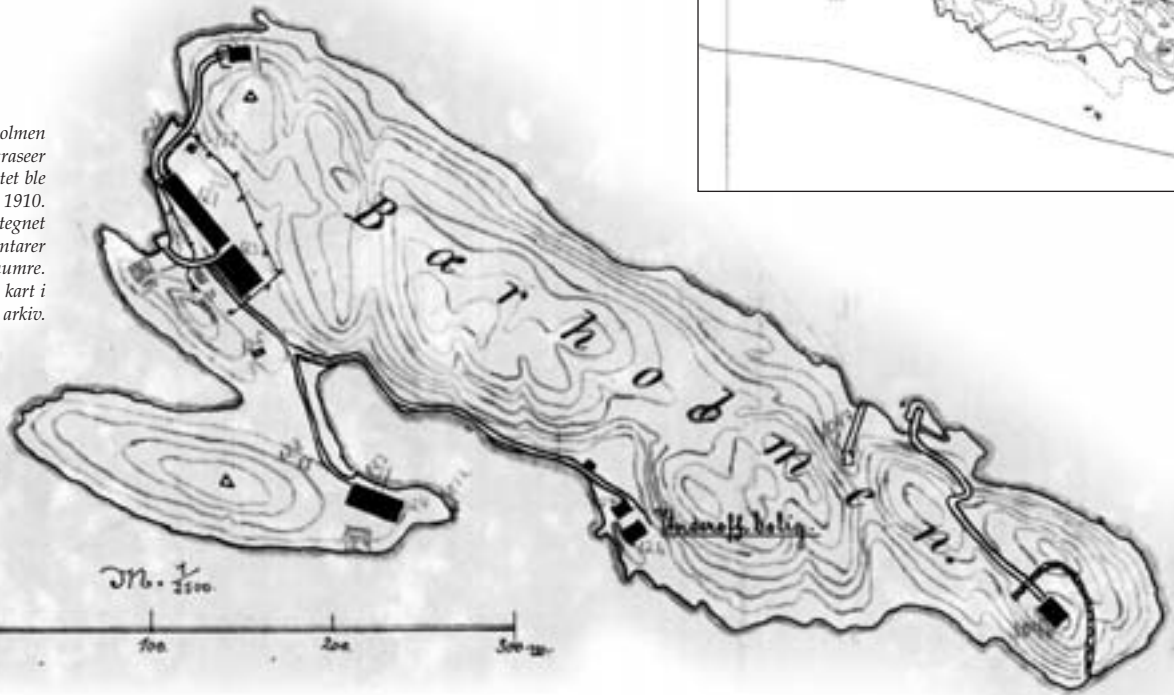
Inv.nr. og navn	0132 Sandblåseskur
Tradisjonelt navn	Sandblåseskur
Oppført/arkitekt	1980
Nåværende funksjon	Disponeres av Drøbak båtforening
Opprinnelig funksjon	Sandblåseskur

Historikk	
1980	Oppført til sandblåsing av mineskallene.
1989	Minefeltet nedlagt og virksomheten på Bergholmen innstilt.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Bærende stenderverkskonstruksjon.
Antall etasjer	1
Fundament/kjeller	Fundamentert til kaidekke i betong.
Vegger	Panelt stenderverk.
Vinduer	–
Etasjeskiller	–
Ytterdører	Enkelfløyet, horisontalt delt labankdør.
Tak	Saltak tekket med aluminiumsplater.
Pipe	–

Vern	
Verneklasse	0
Kommentar	Enkel bruksbygning med liten antikvarisk interesse.

*Veiene på Bergholmen
følger de samme traseer
som da dette kartet ble
tegnert omkring 1910.
Senere er inntegnet
endel nyere inventarer
og -numre.
Utsnitt av kart i
KAMs arkiv.*

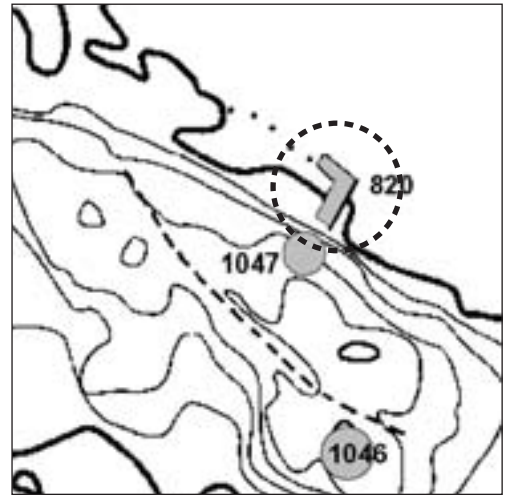

Inv.nr. og navn	0757 Vei Bergholmen
Tradisjonelt navn	Vei Bergholmen
Oppført/arkitekt	Før 1900
Nåværende funksjon	Veier
Opprinnelig funksjon	Veier

Historikk	
Etter 1875, før 1900	Veinettet bygget.

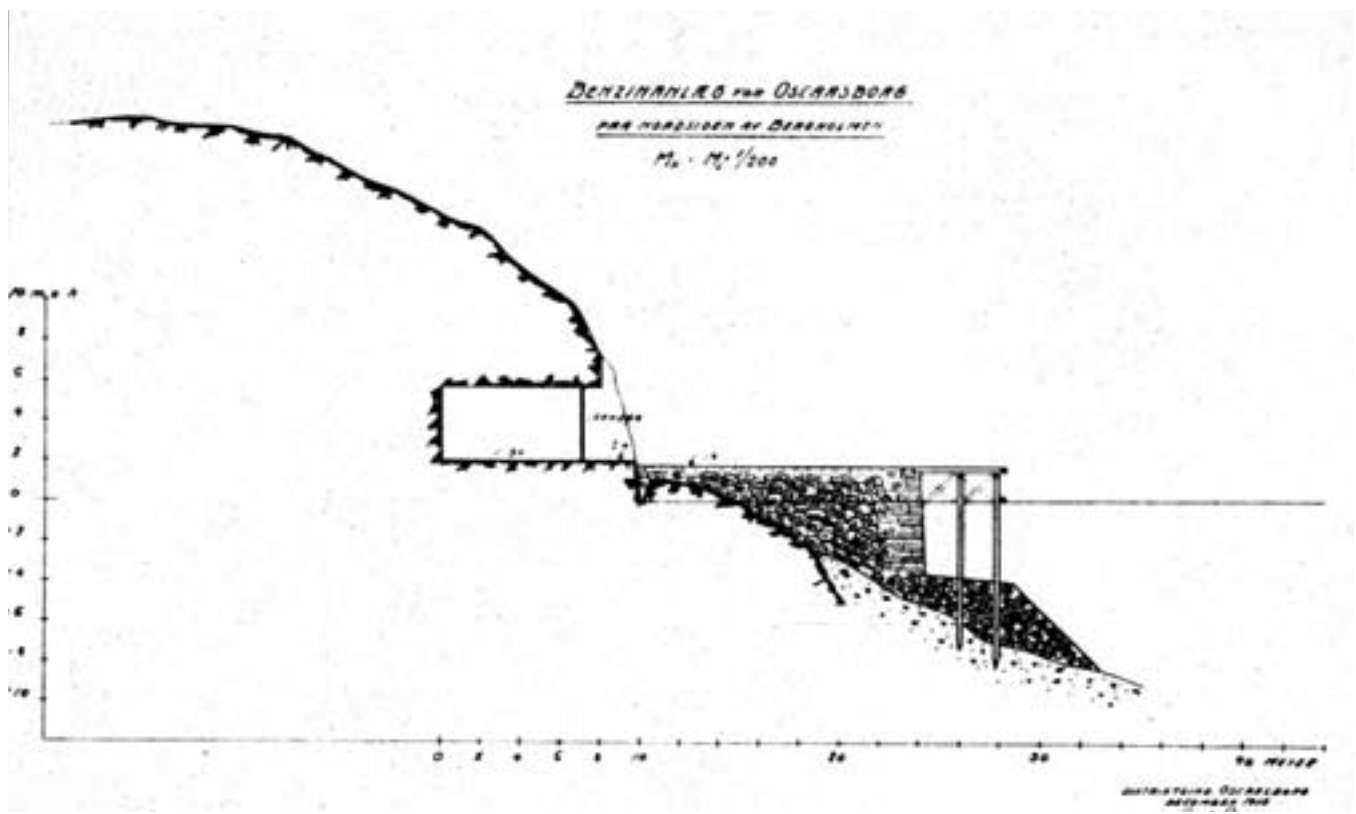
Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	<p>Veinettet på Bergholmen omfatter følgende gruslagte strekninger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Veien fra en brygge på øyas nordside (uten inv.nr.) til 1046 Bunker Bergholmen. Veien er ca. 140 m lang og 3 m bred. Antagelig anlagt samtidig med 1046 (1892). 2) Veien fra 0821 Kai Bergholmen til 0126 Befalsbolig; 290 m lang, 3 m bred. Ukjent anleggsår. Fra 0126 går det sti videre til 1046. 3) Fra vei nr. 2 omtrent ved 0126 Befalsbolig tar det av en vei til 0124 Båthus med verksted. Denne er ca. 70 m lang og 3 m bred. Ukjent anleggsår.

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Veiene med grusdekke
Kommentar	Veinettet utgjør Bergholmens infrastruktur og har det samme forløp som for 100 år siden.

M 1:2000

Bryggen danner adgang for 1047 Bensinanlegg.

Bryggeanlegget i sin opprinnelige skikkelse, med 1047 Bensinanlegg Bergholmen lagt inn i fjellet. Riksarkivet, OSCF Ing.det., pk. 109: «Bensinmagasin 1915–21»

Inv.nr. og navn	0820 Brygge, østre Bergholmen
Tradisjonelt navn	Ukjent
Oppført/arkitekt	1916 (ant.)
Nåværende funksjon	Brygge
Opprinnelig funksjon	Brygge

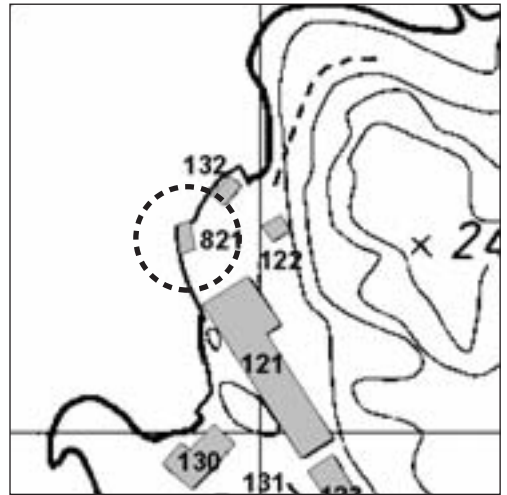
Historikk	
1916	Bryggen sannsynligvis oppført i sammenheng med 1047 Bensinanlegg.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Mindre, utmurt bruddstensbrygge med front i treverk. Bryggen går over i 1047 Bensinanlegg.

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Hele bryggen
Kommentar	Må ses i sammenheng med 1047 Bensinanlegg.

Kaien ved minemagasinet med påstående svingkran. 0132 Sandblåseskur i bakgrunnen.

M 1:1000

Kaien ved mineverkstedet.

Inv.nr. og navn	0821 Kai Bergholmen
Tradisjonelt navn	Kaien ved minemagasinet / kaien ved mineverkstedet.
Oppført/arkitekt	Kai ved minemagasinet: ca. 1877 Kai ved mineverkstedet: 1914
Nåværende funksjon	Brygge
Opprinnelig funksjon	Brygge

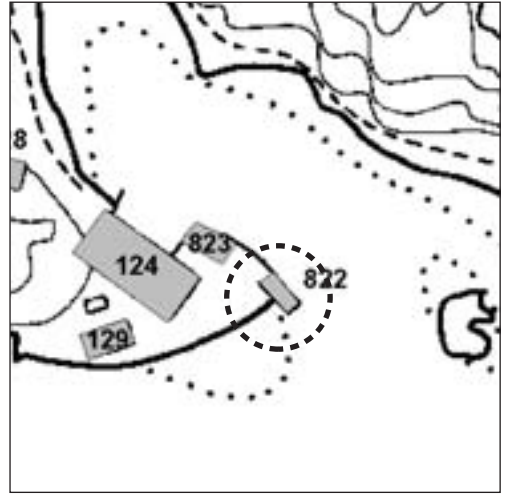
Historikk	
Ca. 1877	Kaien ved minemagasinet bygget
1914	Kaien ved mineverkstedet bygget
1953	Kaien ved minemagasinet forlenget 10,5 m. Ny 5-tonns el. kran montert. Samme år også ny svingkran ved mineverkstedet.
1998	Ny smal trebrygge mellom de to kaiene

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Kaien ved minemagasinet er utført i natursten og er ca. 60 m lang, herav 10,5 m tilføyd i 1953. Den har delvis støpt dekke. Kaien ved mineverkstedet er utført i natursten med støpt dekke og er 6 m lang og 3,2 m bred. Bryggen som forbinder disse kaiene er ca. 20 m lang og helt utført i tre.

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Hele kaien med påstående svingkran
Kommentar	Bergholmens hovedkai, som inngår i en funksjonell sammenheng med bygningene i nærheten.

Kaien med påstående svingkran.

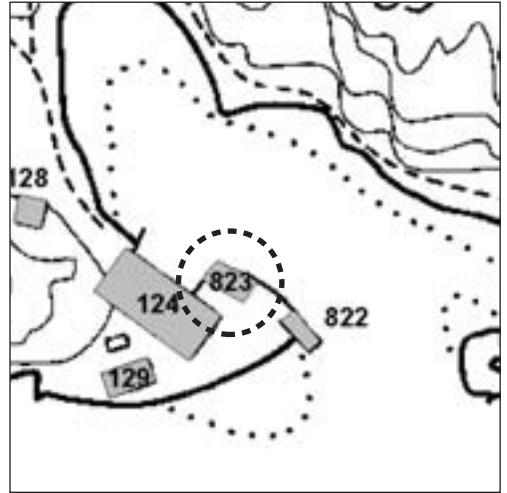
M 1:2000

Inv.nr. og navn	0822 Kai v/0124, Bergholmen
Tradisjonelt navn	ukjent
Oppført/arkitekt	1895
Nåværende funksjon	Brygge
Opprinnelig funksjon	Brygge

Historikk	
1895	Bryggen bygget i sammenheng med 0124 Båthus med verksted.
1913	Svingkran oppsatt på bryggen. Muligens den samme (treverket isåfall fornyet?) som står her idag.

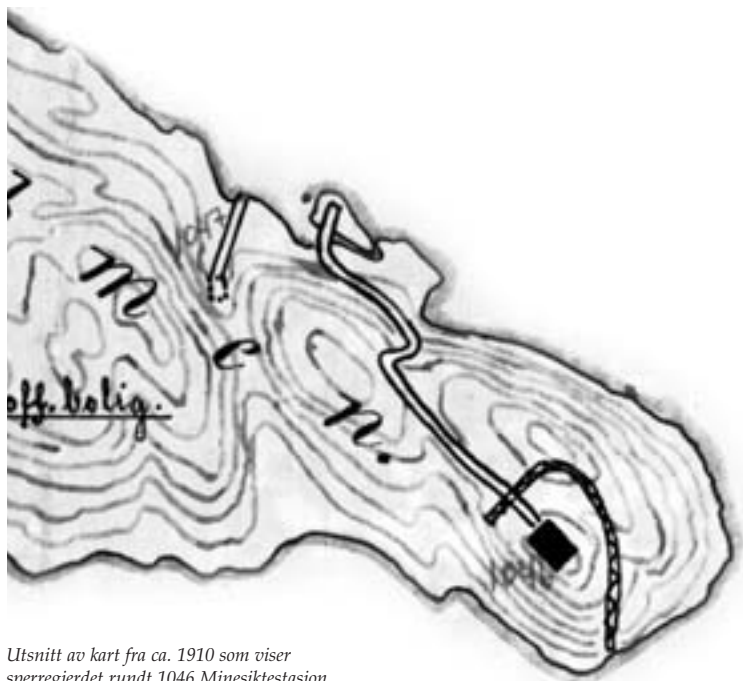
Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Stenbrygge med dekke og front av tre. En lang front vendt mot bukten. Står i forbindelse med 0823 Slipp og bedding v/0124 via en trebrygge i forlengelsen av stenbryggen. En eldre svingkran med håndvinsj står montert på bryggens østre ende.

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Kaien med påstående svingkran.
Kommentar	Båthuset og bryggen utgjør et velbevart militært havnemiljø fra tiden rundt århundreskiftet.

M 1:1000

Slippen har ikke vært brukt på mange år og fremstår idag temmelig gjengrodd.

Utsnitt av kart fra ca. 1910 som viser sperregjerdet rundt 1046 Minesiktestasjon. KAMs arkiv.

Del av det gamle piggrådgerdet som omgir 1046.

Inv.nr. og navn	0823 Slipp og bedding v/0124
Tradisjonelt navn	Slipp og bedding ved båthus
Oppført/arkitekt	1900
Nåværende funksjon	Ikke i bruk
Opprinnelig funksjon	Slipp for båter og dampbarkasser som har ligget i båthuset

Historikk	
1900	Oppført i sammenheng med 0124 Båthus med verksted
1954	Utbedret

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	Slippen består av lange stokker som leder fra båthuset og ut i vannet. Vinsjer finnes inne i båthuset.

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Slippen med tømmerlisker
Kommentar	Slippen hører naturlig sammen med båthuset. Disse utgjør sammen et opprinnelig havnemiljø fra tiden rundt århundreskiftet.

Inv.nr. og navn	0954 Gjerde Bergholmen
Tradisjonelt navn	Gjerde Bergholmen
Oppført/arkitekt	1. Gjerdet rundt magasinene: ca. 1875, antagelig senere fornyet. 2. Gjerdet rundt 1046: 1900
Nåværende funksjon	Ingen
Opprinnelig funksjon	Hindre inntrengen på området

Historikk	
ca. 1875	Magasinene har antagelig vært inngjerdet fra ganske tidlig av.
1900:	Gjerdet rundt minesiktstasjonen oppført.

Beskrivelse	
Hovedkonstruksjon	1. Gjerdet rundt magasinene består av et flettverksgjerde, ca. 250 m langt, med porter ved brygge og ved enden av kabelmagasinet. Kun deler av gjerdet står oppreist og blir ikke vedlikeholdt. 2. Gjerdet rundt minesiktstasjonen er et gammelt sperregjerde av piggtråd på U-jernstolper satt ned i fjell. Gjerdet er for en stor del borte. Ved gjennomgangen for vei ned til brygge en tredobbelt port, hvorav kun stolpene består idag.

Vern	
Verneklasse	Militærhistorisk landskap
Kommentar	Gjerdestolpene bør bestå begge steder.

Inv.nr. og navn	1046 Minesiktstasjon
Tradisjonelt navn	Siktstasjonen på Bergholmen
Oppført/arkitekt	1891/92 / ing.kpt. Otto Fougner
Nåværende funksjon	Ikke i bruk
Opprinnelig funksjon	Siktstasjon for minevesenet

Historikk	
1891/92	Bygget som siktstasjon for minevesenet, hvis hovedstasjon (1007 Hovedminestasjonen) lå på Søndre Kaholmen. Denne stod ferdig i 1890; siktstasjonen på Bergholmen i 1892 og dennes pendant på Hallangsodden i 1893. Stasjonene stod i telefonisk forbindelse med hverandre.
1916	Stasjonen innvendig malt i forbindelse med et generelt pålegg om forbedringer og oppussing av vaktlokaler på kystbefestningene.
1940–1945	Latrine for siktstasjonen fjernet under okkupasjonen.

Beskrivelse	
Beskrivelse	Stasjonen er utført som fjelltunnel på sydenden av Bergholmen. Tunnellen er 4 m bred, 4 m høy og 7,5 m dyp. Innerst er det en åpning som leder opp i dagen under et stålskjold formet som en oval kuppel. Skjoldet har tre sikteåpninger vendt mot syd. Åpningen, som har samme vidde som skjoldet, er utført med teglsten i sementmørtel. Tunnelmunningen er utført med en teglstensbue ca. 1½ sten høy og 1 m bred. Denne er satt opp for å avstive det splintrede fjellet. Buen er endel ødelagt ved frostsprengninger. Inne i tunnelen står stasjonshuset i en etasje; en 4,5 m lang og 3 m bred stenderverksbygning med inn- og utvendig panel, bordgulv og bordtak tekket med asfaltpapp. Bygningen har enfløyet utgangsdør i fronten og på hver side av denne et enramsvindu med skodder foran. Innerst er det dør med utgang til tårnrommet, som nås via en stige. I tårnrommet fantes oppsatt to siktebord. Omkring siktstasjonen var det opprinnelig et 3 m bredt stormhinder av piggråd på ca. 1,2 m høye jernstolper av U-jern. Gjerdet (0954), som ble oppført i 1900, består fragmentarisk.

Vern	
Verneklasse	1
Vernets omfang	Eksteriør og interiør
Kommentar	Stasjonen med stasjonshuset synes å være i helt opprinnelig stand når unntas det tekniske utstyret. Stasjonshuset har innvendig bemaling utført under nøytralitetsvakten. Deler av treverket, bl.a. trappen opp til tårnrommet og panel som vender ut mot tunnelåpningen, er i meget dårlig stand. Stasjonen er den best bevarte del av minevesenets gamle anlegg, som foruten en tilsvarende stasjon på Hallangsodden (se under 021501 Kaholmene) også omfattet 1007 Hovedminestasjon på Søndre Kaholmen.

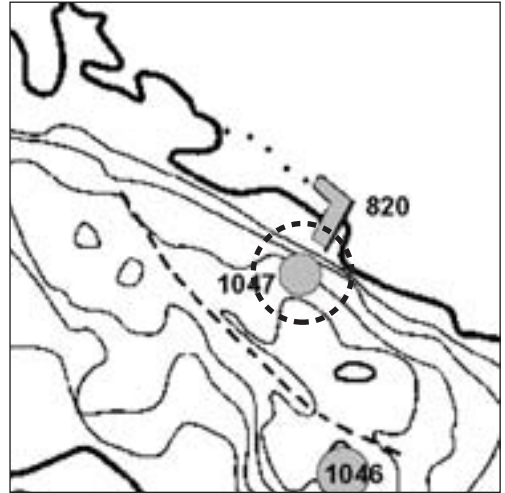
Panserkuppelen over stasjonen, med sikteåpning.

Stasjonshuset.

Bensinanlegget sett fra sjøen.

M 1:2000

Inngangsportene. Se også tegning under 0820.

Inv.nr. og navn	1047 Bensinanlegg Bergholmen
Tradisjonelt navn	Bensinanlegg Bergholmen
Oppført/arkitekt	1916
Nåværende funksjon	Ikke i bruk
Opprinnelig funksjon	Bensinanlegg

Historikk	
1914	En rekke forslagstegninger til «flyveskur» i omløp.
1915	Forsvarsdepartementet tilrådet å anlegge en stasjon for to «hydroplaner» (sjøfly) som skulle tilknyttes Oscarsborg. Forslagene kom ikke til utførelse, men var blant incitamentene til at det ble bygget et bensinanlegg på Bergholmen, som delvis skulle betjene flyene. Tanken var at man skulle kunne fylle «baater og flyvemaskiner» med bensin direkte fra anlegget.
1916	Bensinanlegget bygget med bistand fra Østlandske Petroleumskompani. Besiktigelsesforretning holdt 13. november. Tunnelen var opprinnelig 7 m lang, 5 m bred og 3,7 m høy og rommet to oljetanker på tilsammen 21.000 l. Den minste av tankene (6.000 l) skulle romme flybensin.
1950-tallet?	Tunnelen betydelig utvidet og nye tanker, hver på 40.000 l, installert.

Beskrivelse	
Beskrivelse	Utsprengt tunnel i fjell med utstøpt inngang. Tunnelen, som er tilsammen 39 m lang, rommer to oljetanker i jern, hver på 80.000 l. Over tankene er det et tak av galvaniserte bølgeblikkplater. Tunnelen, som har betonggulv, er lukket med en tofløyet jernport som synes å være opprinnelig. Utenfor tunnelen er det en mindre brygge av bruddsten (0820).

Vern	
Verneklasse	2
Vernets omfang	Tunnelinngangen med porter
Kommentar	Anlegget er mye endret innenfor portene, men inngangspartiet antas å være opprinnelig. I sammenheng med bryggen utenfor (0820) utgjør dette et interessant teknisk kulturminne som knytter an til flyvningens barndom i Norge.

